

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 11Co/174/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5614205036
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 07. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Malíková
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2015:5614205036.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Malíkovej a členov senátu JUDr. Romana Tichého a JUDr. Adriany Gallovej v právnej veci navrhovateľa: V. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom H. E. XXXX/XX, B., štátny občan SR, zastúpeného Mgr. Petrom Belicom, advokátom, so sídlom K. 9, A., proti odporcom: 1/ A. C., rod. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom R. V., M. XXX/XX, štátna občianka SR, 2/ mal. V. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom R. V., M. XXX/XX, štátny občan SR, zastúpenému kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, v konaní o zapretie otcovstva k maloletému dieťaťu, o odvolaní odporkyne v rade 1/ proti rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 4C/117/2014-63 zo dňa 22.10.2014, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým určil, že V. F., nar. XX.XX.XXXX nie je otcom maloletého odporcu v rade 2/ V. C., nar. XX.XX.XXXX z matky odporkyne v rade 1/ A. C., rod. Y., nar. XX.XX.XXXX, **p o t v r d z u j e .**

Rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým priznal navrhovateľovi náhradu trov konania vo výške 480,80 eur a trov právneho zastúpenia vo výške 984,32 eur, ktoré je odporkyňa 1/ povinná zaplatiť navrhovateľovi na účet jeho právneho zástupcu do 15 dní od právoplatnosti rozsudku, **z r u š u j e a** v zrušenom rozsahu **v r a c i a** okresnému súdu na ďalšie konanie.

Vo výroku, ktorým okresný súd navrhovateľovi voči odporcovi 2/ náhradu trov konania nepriznal, sa rozsudku okresného súdu **n e d o t ý k a .**

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresný súd určil, že V. F. nie je otcom maloletého odporcu 2/ V. C. z matky odporkyne 1/ A. C., rod. Y.. Zároveň priznal navrhovateľovi náhradu trov konania vo výške 480,80 eur a trov právneho zastúpenia vo výške 984,32 eur, ktoré uložil odporkyňi 1/ zaplatiť navrhovateľovi na účet jeho právneho zástupcu do 15 dní od právoplatnosti rozsudku. Okresný súd navrhovateľovi voči odporcovi 2/ náhradu trov konania nepriznal.

V konaní pred okresným súdom bolo preukázané, že navrhovateľ a odporkyňa 1/ uzavreli manželstvo dňa 16.10.1996, ktoré manželstvo bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 11C/53/2001-24 zo dňa 16.05.2001, ktoré nadobudlo právoplatnosť 18.07.2001. Podľa okresného súdu maloletý odporca 2/ sa narodil dňa XX.XX.XXXX, teda prvá domnienka otcovstva svedčila navrhovateľovi, pričom znalecký posudok č. 20/2014 otcovstvo navrhovateľa voči maloletému odporcovi 2/ jednoznačne vylúčil.

Prvostupňový súd oprel svoje rozhodnutie o ustanovenie § 88 ods. 1 Zákona o rodine.

Na základe výsledkov vykonaného dokazovania okresný súd návrhu navrhovateľa vyhovel, nakoľko sa maloletý odporca 2/ narodil dňa XX.XX.XXXX a prvá domnienka otcovstva k maloletému svedčila

navrhovateľovi. Znalecké dokazovanie z odboru analýzy DNA ale jednoznačne otcovstvo navrhovateľa voči maloletému odporcovi 2/ vylúčilo.

O trovách konania rozhodol okresný súd podľa ust. § 142 ods. 1 O. s. p. tak, že priznal navrhovateľovi ako úspešnému účastníkovi náhradu trov konania voči odporkyňi 1/, ktoré trovy konania pozostávajú zo zaplateného súdneho poplatku za podaný návrh vo výške 66,- eur a zo sumy 414,80 eur, ktoré navrhovateľ hradil titulom znaleckého dokazovania na základe uznesenia Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 4C/117/2014-47 zo dňa 09.10.2014 a z trov právneho zastúpenia. Okresný súd nevzhladol žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa, kedy by súd celkom alebo sčasti úspešnému účastníkovi náhradu trov konania nemusel priznať (§ 150 O. s. p.). Navrhovateľovi náhradu trov konania voči maloletému odporcovi 2/ nepriznal, nakoľko si ju navrhovateľ neuplatnil.

Proti rozsudku okresného súdu podala odvolanie odporkyňa 1/ s tým, že má pochybnosti o DNA testoch a nie je ochotná zaplatiť navrhovateľovi trovy konania a právne zastúpenie. Poukázala na to, že i keď boli na testoch DNA, je si istá, že otcom maloletého dieťaťa je navrhovateľ. Po dôjdení výsledkov testov mal byť súčasťou výsledkov testov aj „odtlačok otca“, ktorý tam nie je, pričom nie sú tam ani fotky, ktoré im robili, keď boli na testoch. O týchto vyslovila pochybnosť, a preto by chcela, aby boli urobené nové testy, ktorých by sa zúčastnili spoločne. Ďalej uviedla, že nakoľko je samoziviteľka a má malý príjem, nakoľko pracuje na skratený úväzok, nemá na platenie trov konania a právneho zastúpenia.

K podanému odvolaniu sa písomne vyjadril navrhovateľ, ktorý uviedol, že nemá vedomosť o tom, že by bolo podané odvolanie proti uvedenému rozsudku. Podaním zo dňa 24.04.2015 upresnil, že z obsahu odvolania nie je celkom zrejmé, v akom rozsahu napáda odporkyňa rozsudok prvého stupňa. Odporkyňa 1/ namietala znalecký posudok a postup znalca, ktorý však do vydania rozsudku nenamietala, a preto nemôže byť odvolacím dôvodom. Súhlasila s vykonaním znaleckého dokazovania a námietky proti výsledkom znaleckého dokazovania ani nevzniesla. Pokiaľ ide o trovy konania, boli priznané dôvodne a prvostupňový súd správne skonštatoval, že dôvody hodné osobitného zreteľa na strane odporkyne 1/ neexistovali.

Kolízny opatrovník sa písomne vyjadril tak, že vzhľadom na výsledky znaleckého dokazovania sú závery prvostupňového súdu správne a navrhol, aby odvolací súd rozhodnutie potvrdil. Rozhodnutie o trovách konania vzhľadom na finančnú situáciu v rodine matky ponecháva na rozhodnutie súdu.

Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal napadnutý rozsudok na základe podaného odvolania v rozsahu danom ust. § 212 ods. 1 O.s.p. a bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) napadnutý rozsudok vo výroku, ktorým okresný súd určil, že V. F. nie je otcom maloletého odporcu v rade 2/ pochádzajúceho z matky odporkyne v rade 1/ A. C., rod. Y., postupom v zmysle ust. § 156 ods. 3 O. s. p. potvrdil v zmysle ust. § 219 ods. 1 O. s. p. Výrok rozsudku, ktorým okresný súd navrhovateľovi voči odporkyňi v rade 1/ priznal náhradu trov konania vo výške 480,80 eur a trov právneho zastúpenia vo výške 984,32, zrušil a vrátil vec okresnému súdu na ďalšie konanie v zmysle ust. § 221 ods. 1 písm. f) a h) O. s. p.

Rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým okresný súd určil, že V. F. nie je otcom maloletého odporcu v rade 2/ pochádzajúceho z matky odporkyne v rade 1/ A. C., rod. Y., je vecne správny. Okresný súd v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav veci a vyvodil správny právny záver.

Prvostupňový súd správne konštatoval, že na základe výsledkov vykonaného dokazovania dospel k jednoznačnému záveru, že navrhovateľ nie je otcom odporcu v rade 2/ pochádzajúceho z matky odporkyne v rade 1/, keďže znalecké dokazovanie z odboru analýzy DNA jednoznačne otcovstvo navrhovateľa voči maloletému odporcovi 2/ vylúčilo. V danom prípade pritom odvolací súd konštatuje, že v minulosti platilo ustanovenie o možnosti zaprieť otcovstvo do troch rokov odo dňa, keď sa manžel dozvedel, že sa jeho manželke narodilo dieťa, avšak nález Ústavného súdu Slovenskej republiky PL. ÚS 1/2010 zrušil ustanovenie o časovej obmedzenosti podania návrhu na zapretie otcovstva.

Pokiaľ ide o námietku odporkyne v rade 1/, ktorá namietala znalecký posudok a postup znalca, treba uviesť, že zo spisového materiálu, konkrétne zo zápisnice o pojednávaní zo dňa 22.10.2014, je zrejmé, že nenamietala samotný znalecký posudok a postup znalca, resp. nevyužila možnosť navrhnúť vykonanie ďalšieho znaleckého dokazovania. Naopak, sama odporkyňa 1/ súhlasila na pojednávaní dňa 15.07.2014 s vykonaním znaleckého dokazovania, pričom námietky proti znaleckému posudku v konaní

žiadne nevzniesla. Na skutočnosti uvedené v odvolaní odporkyne 1/ odvolací súd prihliadnuť nemohol, keďže v zmysle § 205a ods. 1 O. s. p. na skutočnosti alebo dôkazy, ktoré neboli uplatnené pred súdom prvého stupňa, sú pri odvolaní proti rozsudku vo veci samej odvolacím dôvodom len vtedy, ak sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu alebo obsadenia súdu, ďalej ak má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej, účastník konania bez svojej viny nemohol označiť alebo predložiť do rozhodnutia súdu prvého stupňa alebo odvolateľ nebol riadne poučený podľa § 120 ods. 4 O. s. p. V danom prípade však ani jedna z týchto skutočností predpokladaných predmetným zákonným ustanovením nenastala, preto odvolací súd na tieto námietky prihliadnuť nemohol.

Výrok rozsudku, ktorým okresný súd priznal náhradu trov navrhovateľovi voči odporkyni v rade 1/, zrušil a vrátil vec okresnému súdu na ďalšie konanie v zmysle ust. § 221 ods. 1 písm. f) a h) O.s.p.

Podľa § 150 ods. 1 O.s.p., ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, nemusí súd výnimočne náhradu trov konania celkom alebo sčasti priznať. Súd prihliadne najmä na okolnosti, či účastník, ktorému sa priznáva náhrada trov konania, uviedol skutočnosti a dôkazy pri prvom úkone, ktorý mu patril, to neplatí, ak účastník konania nemohol tieto skutočnosti a dôkazy uplatniť.

Z citovaného ustanovenia vyplýva, že súd nemusí zaviazat' neúspešného účastníka nahradiť trovy konania úspešnému účastníkovi, resp. nemusí zaviazat' účastníka, ktorý spôsobil vznik trov svojím zavinením alebo náhodou, aby tieto trovy nahradil druhému účastníkovi. Použitie tohto ustanovenia preto negatívne dopadá na účastníka aj na štát, ktorý by inak mali právo na náhradu trov konania. Z toho dôvodu musí aplikácia daného ustanovenia zodpovedať osobitným okolnostiam konkrétneho prípadu a musí mať vždy výnimočný charakter. Okolnosti hodné osobitného zreteľa zákon neuvádza ani exemplifikatívne. To však neznamená, že tým vytvára priestor na voľnú úvahu súdu. Pri posudzovaní dôvodov hodných osobitného zreteľa musí súd prihliadať na majetkové, sociálne, osobné, zárobkové a iné pomery všetkých účastníkov konania (teda nielen toho účastníka, ktorého by podľa všeobecných ustanovení zaťažovala povinnosť nahradiť trovy konania, ale aj toho účastníka, ktorého majetková sféra by bola výnimočným nepriznaním náhrady trov dotknutá) a všimnúť si aj okolnosti, ktoré viedli účastníkov k uplatneniu práva na súde a ich postoj v konaní.

Okresný súd vo svojom odôvodnení uviedol, že navrhovateľovi priznal náhradu trov konania vzhľadom k tomu, že v danom prípade bol v konaní úspešný a nevidel dôvody hodné osobitného zreteľa, keďže pred podaním návrhu na súd odporkyni 1/ bola doručená pozvánka na odber krvi v súvislosti s vypracovaním znaleckého posudku, na ktorý sa však odporkyňa 1/ nedostavila.

Z odôvodnenia okresného súdu nemal krajský súd preukázané, na základe akých (konkrétnych) skutočností dospel okresný súd k záveru, že v danom prípade neexistujú dôvody hodné osobitného zreteľa, preto považuje rozhodnutie okresného súdu za nepreskúmateľné. Okresný súd totiž nijakým spôsobom neskúmal majetkové, sociálne, osobné, zárobkové a iné pomery všetkých účastníkov konania. Rovnako v odôvodnení rozhodnutia absentujú akékoľvek okolnosti, ktoré viedli účastníkov (resp. navrhovateľa) k uplatneniu práva na súde a tiež ich postoj v konaní.

V odôvodnení rozhodnutia okresný súd len stroho konštatoval, že v danom prípade neexistujú dôvody hodné osobitného zreteľa. Vzhľadom k tomu, že ustanovenie § 150 ods. 1 O.s.p. sa aplikuje v prípade, ktorý má výnimočný charakter, je potrebné aby boli splnené všetky podmienky aplikácie tohto ustanovenia.

Nepreskúmateľné je rozhodnutie, odôvodnenie ktorého dostatočne nevysvetľuje, z akého dôvodu rozhodol súd, tak ako uviedol vo výroku rozhodnutia (uznesenia). Rozhodnutie súdu musí obsahovať úplné a výstižné odôvodnenie. V súlade s § 157 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 167 ods. 2 O.s.p., musí súd v odôvodnení rozhodnutia podať výklad opodstatnenosti a zákonnosti výroku rozhodnutia, musí sa vysporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť dostatočne vysvetlený nielen s poukazom na všetky zistené skutkové okolnosti, ale tiež s poukazom na prijaté právne závery. Dostatočnosť a relevantnosť dôvodov rozhodnutia sa musí týkať tak skutkovej, ako i právnej stránky rozhodnutia (rozhodnutie III. ÚS SR 328/2005).

Vyššie konštatované požiadavky uznesenie okresného súdu vo výroku o trovách konania voči odporkyni 1/ nespĺnilo. Okresný súd len všeobecne konštatoval prijatý záver bez prináležiacej skutkovej a právnej argumentácie, čo malo dopad na jeho neúplné a nepreskúmateľné tak skutkové aj právne závery v časti napadnutého rozhodnutia. Z tohto dôvodu došlo k naplneniu § 221 ods. 1 písm. h) O.s.p. pre zrušenie

napadnutého uznesenia okresného súdu v napadnutom výroku a podľa § 221 ods. 2 O.s.p. pre vrátenie veci súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

V ďalšom konaní okresný súd opätovne rozhodne o trovách konania s prihliadnutím na podmienky aplikácie ustanovenia § 150 ods. 1 O.s.p. Zároveň sa prvostupňový súd bude zaoberať vyhodnotením aplikácie ustanovení o trovách konania aj v súvislosti s argumentáciou odporkyne 1/ v odvolaní. Následne vyhodnotí všetky podstatné skutočnosti a zdôvodní, ktoré skutočnosti považoval za preukázané, z akých záverov vychádzal a ako ich procesne a právne vyhodnotil. Závery, ktoré prijal, primerane vysvetlí tak, aby z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia nevyplývala jednostrannosť a ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu.

Odvolací súd konštatuje, že pokiaľ ide o výrok o trovách konania medzi navrhovateľom a odporkyňou v rade 1/, tak tento výrok zrušil s tým, že o náhrade trov odvolacieho konania rozhodne súd prvého stupňa v ďalšom konaní.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Žiline pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku riadny opravný prostriedok prípustný nie je.